

**ד"ר לודמילה קריבוש, ראשת החוג לסוציולוגיה והחוג לאזרחות במכללת אורנים
דברי פתיחה לכנס 'ארץ יקרה לי יקרה: האם עדיף לצעירים לעבור לארץ אחרת?'**

שנים אנחנו מתלוננים על יוקר המחיה, משווים את המחירים בארץ למחירים במדינות אחרות ומתוודעים שישראל הינה אחת המדינות היקרות ביותר ב-OECD (ארגון בינלאומי של המדינות המפותחות המקבלות את עקרונות הדמוקרטיה הליברלית והשוק החופשי). ב-2011 הכעס על מצב זה יצא לרחובות, הפך למאבק עוצמתי עם סלוגן הדגל 'העם דורש צדק חברתי!', אך בהיעדר ההסכמה בין המשתתפים באשר למשמעות הצדק החברתי עבור כולם – הצטמצם וירד מהכותרות.

מאז מחאת הקוטג' עבר יותר מעשור, והשנה הקולות שדורשים מהמדינה לטפל ביוקר המחיה מתחזקים שוב. התהליכים העולמיים, המעבר לאנרגיה ירוקה ואנרגיה מתחדשת, משבר הקורונה, מספר רב של בחירות לכנסת, המלחמה בין רוסיה לאוקראינה והסנקציות על יצוא מרוסיה – כל אלה החמירו את המצב עוד יותר. כולנו עדים לזינוק במחירי הדלק והדירות, מוצרי המזון והמסים. לפי האתר של הסתדרות העובדים החדשה הקוראת 'די! ליוקר המחיה בארץ', "האינפלציה גבוהה, המחירים משתוללים, השכר נשחק ומעגל העוני ממשיך לבלוע שכבות חדשות באוכלוסייה". ההסתדרות קוראת 'להעיר' את מדינת ישראל ולדרוש הורדת יוקר המחיה, העלאת שכר המינימום וקצבאות הזקנה, הקפאת תעריפי החשמל, המים והארנונה.

במקביל, העיתונאים, במיוחד הכתבים בחו"ל, מראים בכתבותיהם משפחות וצעירים אשר ירדו מהארץ למדינות כמו גרמניה, יוון, פורטוגל בתקווה להסתדר טוב יותר מבחינה כלכלית. לעומתם ואל מול החיפוש אחר עושר, בדירוג האושר העולמי של Sustainable Development Solutions Network, ישראל ממשיכה לכבד בין עשר המדינות המאושרות בעולם.

תופעות אלה מעלות שאלות רבות ודורשות הסבר, אשר כנראה לא יימצא בתחום דעת אחד. בכנס זה, לו קראנו 'ארץ יקרה לי יקרה: האם עדיף לצעירים לעבור לארץ אחרת?' אנו נדון ביוקר המחיה בישראל ובהשלכותיו על החלטות הצעירים להישאר בארץ או לעזוב. במהלך הכנס, נלמד את התופעה הן בעזרת אנשי אקדמיה וסופרים בעלי שמות בינלאומיים, והן דרך המפגש עם אנשי השדה - ממובילי המחאה החברתית בשנת 2011 ועד למלמדי ומקדמי הידע בכלכלה ובחינוך הפיננסי.

מההיבט הדמוגרפי והסוציולוגי, נשמע:

- את הדמוגרף והסוציולוג **פרופ' סרג'ו דלה-פרגולה** אשר יציג מסגרת רחבה להבנת תנועות הגירה והגירה חוזרת, את הגורמים המדרבנים הגירה ואת הנתונים מפריכי המיתוסים בנושא
- את הסוציולוגית **פרופ' לילך לב ארי** אשר תדבר על המהגרים הישראלים ועל מאפייניהם בארה"ב ובאירופה (צרפת, בריטניה בלגיה) – מדוע היגרו והאם יחזרו
- ואת הסופר, מחבר הספר 'ישראלים בגרמניה', **מר שוקי שטאובר** אשר ידבר על אפיון קהילת הישראלים בברלין ויצביע על שיקולי הגירתם ועל חייהם

מההיבט האזרחותי והכלכלי, נשמע:

- את המדריכה הארצית בתחום החינוך הפיננסי **גב' יפעת ברוש** אשר תצביע על הקשר בין הקניות, יוקר המחייה והאושר
- ואת מנהל מחלקת פיתוח הידע והלמידה בארגון פעמונים מר **אלעזר פינקוביץ** אשר ידבר על חשיבות הידע והמיומנויות לניהול כלכלי לקבלת החלטות בנושא מגורים, תעסוקה וחיי צעירים

בכנס משתתפים, פרט לסטודנטים ולסגל אורנים, גם תלמידי בית הספר הריאלי בחיפה הלומדים את מקצועות האזרחות, מדעי החברה והכלכלה

במהלך הכנס, נעלה שאלות במושב 'סליחה על השאלה' ונסכם ב- 'משאל עם' בנושא.